

Sammenslutningen af Museumsforeninger i Danmark

Referat af temadag den 30. september 2011 på Sønderborg Slot.

Fremmødte: 41 personer repræsenterende 20 museumsforeninger.

Temadagen på Sønderborg Slot startede med kaffe, brød og registrering i slottes café hvorefter man gik over i slottes Riddersal hvor temadagen skulle afholdes.

Der var velkomst ved bestyrelsesformand for Historisk Samfund for Als og Sundeved Lorenz Christensen. Foreningen blev stiftet i 1908 og han fortalte lidt om slottes historie og den nye udstilling på Sønderborg slot om 1. verdenskrig.

Derefter velkomst af formanden for S sammenslutningen, Jens Olufsen som påpegede, at det var årets frivillighedsdag i frivillighedsåret 2011 så meget apropos at vi (museumsforeningerne) repræsenterer det frivillige arbejde som også er dagens tema: Hvordan yder vi det bedste for museerne som venner, støtter og frivillige.

Derefter første oplæg af Lorenz Christensen som har været formand for foreningen i 20 år, og han kunne fortælle at presseomtale om museum Sønderjylland manglede man aldrig på grund af den store interesse for historien som de Sydslesvigske krige, bevarelsen af danskheden og Islev Løven, så der var fokus på museet. Museumsforeningen tæller ca. 1.600 medlemmer og det koster 200 kr. for et medlemskab. Hvert år udgives en bog som er gratis for medlemmerne og der arrangeres udflugter såvel syd som nord for grænsen og længere ture til f.eks Berlin og Sydengland og der afholdes 3 – 5 foredrag om året.

Generalforsamlingen hvor der altid er forskellig underholdning, udlodning af bøger og kaffe med lagkage samler 100 – 150 personer. Bestyrelsen er forpligtet til at tegne nye medlemmer, så medlemstallet kan holdes på trods af den relative store afgang på grund af høj medl.alder. Historiefortællingen er vigtig sagde Lorenz Christensen, hvem ejer/fortæller historien, en sag har mere end to sider og det er mest ærligt at fortælle alle sider af en sag. Historien om de tyske flygtninge og Hitler skal også fortælles.

Næste oplægsholder overinspektør Peter Dragsbo, Sønderborg Slot fortalte om sit samarbejde med græsrodderne og venneforeninger fra sin tid på Esbjerg Museum og nu om Sønderjylland. Museum Sønderjylland vedtaget i 2005 er en 3. model med 7 fagområder og 7 afdelinger og 19 forskellige udstillingssteder.

Fusioner skal forberedes, hvad handler det om, alle skal være med, hvad er det nye? Hvad får vi? Den forståelse skal være med og man skal være indstillet på at dele og give til andre. Det er de små museer som har mest glæde af en fusion, de store kan godt klare sig selv. Professionelle bestyrelser – Græsrodder? Det er de ansatte der er professionelle, de andre vennerne og græsrodderne er professionelle på hvert deres gebet incl. de udpegede byrådsmedlemmer. Professionelle bestyrelser uden repræsentation af museumsforeningerne vil godt kunne fungere. De Sønderjyske kommuner har den afgørende beslutning og medejerskab – og det er godt.

Troen på brugerundersøgelse som laves af bl. a.KUAS er for udbredt. Brugerundersøgelser kan ikke vise hvad vi har brug for? Brugerundersøgelser viser kun hvad man fik og hvad man syntes om – og ikke hvad vi mangler eller det uventede, afsluttede Peter Dragsbo sit oplæg med.

Tredje oplægsholder frivilligkoordinator museumsinspektør Per Lunde Lauridsen, Ringkøbing-Skjern Museum kunne fortælle meget om sine erfaringer med det frivillige arbejde på sit museum.

Brugen af frivillige sætter fokus på de imaginære ting – ting som ikke kan sættes på hylde, det er formidling – fokus på mennesker – borgerinddragelse. Det er samarbejde mellem professionelle, borgere og rødderne, det er samarbejde/dialog med lokalsamfundet. Hvad er så fordelene ved at inddrage frivillige? Det giver flere hænder, det giver flere ressourcer og flere erfaringer fra lokalsamfundet, det sociale netværk med folkelig forankring og der kommer tilbagemeldinger.

Men der er også ulemper ved brug af frivillige, hvem gør hvad hvornår, der kan opstå magtforhold, ejerskabsforholdet kan både være positivt og negativt, der kan være forskellige motiver og mål som kan være svært at nå hvis man ikke er enige.

Det tager tid at arbejde med frivillige, og man skal behandle hinanden ordentlig være diplomatisk, hvad alle ikke er. Frivillige pynter på virkeligheden (de manglende ressourcer). Det er en fordel med frivillige men det er ikke gratis.

På Ringkøbing-Skjern museum har man udarbejdet en frivillighedspolitik så alle ved hvad de går ind til efter WFFM's etiske retningslinier for museumsvenner og frivillige.

Mange frivillige i dag er i høj grad veluddannede, så der er mange kompetencer at drage nytte af. Inspireret af Middelalderen har man inddelt de frivillige i museumslav med en oldermann som ansvarlig for det enkelte lav, og alle underskriver en lavsaftale, det sidste af hensyn til forsikringen. Der er lavet en folder om det frivillige arbejde og interesserede kan komme på et kursus og lære om museet. Nye roller for frivillige, at de skal være ambassadører for museet og ikke nødvendigvis deltage i det praktiske arbejde.

Museet har 44 ansatte, 14 afdelinger og har ca. 350 arbejdende frivillige. Der afholdes en årlig fest for de frivillige.

Efter 3 inspirerende indlæg gik det over gårdspladsen til slotscaféen til en velfortjent frokost.

Formand for Vesthimmerlands Museumsforening Hardy Jensen som kommer fra et lille ikke fusioneret museum fortsatte med sine erfaringer om venner og frivillige på museerne.

Det skal være sjovt at være frivillig – glæden som drivkraft – man skal trække på hinandens viden og kompetence – man skal vise gensidig respekt.

Frivillige er praktiske hjælpere, er forfattere til artikler bl. a. til årbogen, bruges til registrering og kundebetjening, og der laves et undervisningsforløb af frivillige lærere til undervisning/formidling af børn og unge.

Vesthimmerland har igangsat et projekt på 21/2 år hvor 2 vejledere sidder i receptionen og taler med de besøgende og ”indsamler” fortællinger om bygninger, arbejdspladser m.m. for at bevare minder fra gamle dage, som skal formidles ved foredrag og film.

Der er en voksende tilgang af frivillige og man kan være frivillig på mange måder og det har givet øget tilslutning til museets arrangementer.

Sidste oplægsholder kulturdirektør John Frederiksen, Center for Kultur Sønderborg kommune havde et bredere erfaringsgrundlag fra sit arbejde med brug af frivillige i kommunen, stillede spørgsmålene hvorfor gør vi det? Hvorfor have frivillige? Fordi de hjælper os – og vi hjælper dem, de føler sig nyttige.

F. eks. de studerende som laver oversættelsesarbejde for at få mere viden, det er studierelevant. Frivillige fra de mange organisationer gør arbejdet for at støtte såvel egne som

organisationens interesser. Sønderborg Hus har en støtteforening til musik. Graffitimalere inddrages så de benytter de anviste malersteder.

Frivillige giver kulturel kommunikation, kulturel diversitet og tilgodeser marginaliserede brugere, kommunen har stor glæde af det frivillige arbejde.

Hvad skal kommunen/vi så gøre for de frivillige? Skabe gode rammer og motivere de frivillige, og udfordringen er at vi ikke kan stille krav!

Et udsagn: Frivillige i Danmark er Tordenskjolds soldater!

Der blev stillet mange opklarende spørgsmål undervejs til de enkelte oplægsholdere, men også et enkelt til formanden for Sammenslutningen: "Hvordan får man frivillige i gang med arbejdet skal museet/bestyrelsen give lov?"

Formanden Jens Olufsen svarede: "Det er bestyrelsens beslutning om man vil have frivillige, og nogle museer vil ikke - de må være ressourcestærke!"

Det er museets ansvar at også de frivillige er forsikret, kan gøres ved en samlet timeopgørelse for det frivillige arbejde og alle frivillige bør underskrive en "frivillighedskontrakt".

Efter debatten afsluttede formanden med at oplæse WFFM's retningslinier for frivillige og venner af museer og fortsatte, at ved fusioner bliver venneforeningerne hæftet af bestyrelserne rundt om i landet, og han arbejder for på sit museum at der kun skal være en venneforening på sigt. Afsluttede dagen med en stor tak til arrangørerne og de fremmødte for en god og udbytterig dag.

Næste arrangement er årsmødet den 24. marts 2012.

Refr.

Lillian Kristensen/sekr.